

مطالعه تطبیقی اسطوره «سیاه‌گالش» در ادبیات کهن ایران و بین‌النهرین

غلامرضا خلعتبری*

عضو هیئت علمی گروه هنر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۹/۰۳؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۱۲/۱۰)

چکیده

در باورهای عامیانهٔ مازندران و گیلان، «سیاه‌گالش» خدای وحش، چوپانان، طبیعت، کوهستان‌های وحشی، شکارگری و زندگی روستاییان است. سیاه‌گالش موجودی نیمه‌انسان - نیمه‌حیوان، مظهر ارواح حیوانی و جنگلی می‌باشد که می‌تواند به آدمی برای رسیدن یا نرسیدن به آرزوهایش یاری رساند. ارائهٔ پاسخ دقیق و روشن در باب ماهیت شکل‌گیری این اسطوره، کاری بسیار سخت و دشوار است، اما می‌توان ردّ پای آن را در بین‌النهرین ادبیات کهن و ایران باستان جستجو کرد که یکی در قلمرو ایران و دیگری در خاورمیانه پرورش یافته‌اند. با آنکه این دو در دو حوزه و زمان متفاوت می‌زیسته‌اند، اما کارکردهای مشابه‌ای داشته‌اند. این مقاله سعی دارد تا به روش تحلیلی، این فرضیه را مورد مذاقه قرار دهد.

کلیدواژه‌ها: بین‌النهرین، ادبیات عامه، اسطوره، سیاه‌گالش، گیل‌گمش.

* E-mail: gholamrezakhalatbary@yahoo.com